

We citeerden onlangs uit „De Stroom“ Martien Bever sluis over Negerpoëzie. Hier is een fragment uit het 3e artikel:

De neger verbloemt zijn primitieve hunkering naar een beter leven niet. Over zijn geestelijk geluk zingt hij zelden of nooit. De neger voelt zich trouwens niet slecht en „zondig“. Hij heeft het steeds over de „goede, brave negerbroeders“, dit zijn zijn kameraden die voor weinig loon hard zwoegen en geen tijd hadden om slecht te zijn. Typeerend voor dit gevoel is het negergebed, dat ik hier zal laten volgen. Als ik bij God zal zijn, zoo ongeveer denkt de neger, zal ik niet alleen „met de engelen eten“, maar ik zal ook mijn aardse broeders helpen.

Is dit niet reeds een bewijs van zijn goedheid en rechtvaardigheid? Hij zingt dan:

Gebied.

Ik zou wel willen rijden naar omhoog
en bij de engelen rusten op den hemelboog.
Ik wilde wel: God zou mij welkom heeten
en 't brood meegeven, dat de engelen eten.

O dat ik eenmaal naast Hem ben gezeten,
God die zoo goed is, en zijn brood zal eten.
Ik zal gelukkig wezen; God en ik, wij zullen
doen wat wij willen en de arme bedden
van alle goede negerbroeders, daar beneden
vervullen.

Maar ik moet werken... o altijd... altijd
Het duurt zoo lang... het is een eeuwigheid.
O God zie mij toch zwoegen hier, altijd, altijd
Het duurt zoolang in deze ellendigheid.

En waarom werk ik? om wat brandewijn
wat zwarte koffie en een oud brok brood.
Of waarom werk ik? om wat brandewijn...
Mijn God... mijn God! wanneer komt dan de dood,
dat ik zal bij U zijn?

Ik werk zólang, mijn hart is zwaar als lood,
Wat is mijn loon? slagen en nood
en zwarte koffie en wat brandewijn....

Ook dit:

Mijn vader dood! 't is alles dood!
Ik ben een slaaf, alleen, in nood.
Nu zwart ik eenzaam, als een visch
die uit de bron gevangen is.
Nu ben ik nog een pluiz, dat drijft
en ergens stuit en hangen blijft.
Mijn moeder sprak:
„Prijs toch den tijd
Wanneer je ligt en heilig zijt
tegen de aarde uitgespreid.“

Zoo leg ik mij op dezen hoek
der aarde neer, die ik vervloek,
ei, vogel, die daar zweeft voorbij!
ei, blanke, die daar lacht om mij!
Ik leef niet meer in slavernij,
ik sterf... ik ben gelukkiger
dan jij....

K. S.

GEREFORMEERDE KERKEN.

Tweetal te:
Gorinchem: Th. Delleman te Aalten en W. H. v. d. Vegt te Goes.
Groningen: J. H. A. Bosch te Alphen a. d. Rijn en D. Scheele te Middelburg.
Oostzaan: Cand. E. Teunis te Enschede en Cand. H. J. Westerveld te Nunspeet.

Beroepen te:
Wormer: B. E. van Buuren te Hemelum.

Aangenomen naar:
Oudaboorn: J. Hartkamp te Oudega (Small).
Rinsumageest: Cand. S. Eringa te Leeuwarden.

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERK.

Bedankt voor:
Sassenheim: J. B. G. Croes te Gouda.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Beroepen te:
Bruinisse: J. D. Barth te Borssele.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:
Aagtekerke (toez.): Cand. J. G. Panhuizen, hulppred. te Sloten (N.-H.).
Dinteloord: A. H. J. G. van Voorthuizen te Rijssen.
Eerbeek (toez.): W. A. Hoek te Amsterdam.
Frederiksoord: Cand. D. Bender te Hilversum.
Leermens (Gr.): H. Marra te Huizinge.
Nieuwe Schans: J. A. Swart te Kimsward.
Nijkerk: J. de Bruin te Rotterdam.
Oppenhuizen: H. S. van Rijs te Vianen.
Reijkum: W. Deur te Schoonhoven.
Rouveen: E. Schimmel te Ameide.
Stedum: J. Hengeveld te Oosthem.
Visvliet (toez.): A. Kabel te Bozum.

Aangenomen naar:
Veenendaal: J. Bakker te Bleiswijk.
Waneperveen: Cand. IJ. Hoekstra te Koudum.

Bedankt voor:
Nieuw-Weerdinge: O. Huistra te Sloten (Fr.).
Werkendam (toez.): P. v. d. Kraan te Hoogvliet.

Intrede te:
Buiksloot: P. N. v. Schouwenburg. Tekst: Psalm 121.
Driesum: M. Verweij. Tekst: 1 Cor. 1:23 en 24.
Roswinkel: Cand. A. K. L. Bloem. Tekst: 1 Cor. 5:14.
Rijsdord: P. den Duijn. Tekst: 1 Cor. 1:9a.

Afscheid van:
Rotterdam: Dr. S. F. H. J. Berkelbach van der Sprekel. Tekst: 2 Cor. 3:3.

konden worden geregeld en de rechtspositie van ambtsdragers en gemeenteleden gewaarborgd.

Deze eenige weg tot oplossing der moeilijkheden wil men echter niet op, zelfs Gereformeerde Hervormden, die het allern meest gedrukt worden door de kerkelijke ellende, ziet men zich verwarren in de struiken van Kerkherstel, in te veel van zich op het standpunt der belijdenis te plaatsen en een doel na te streven, dat alle rechtsvragen, voor zoover zij levenskrachtig zijn, ten goede moet komen.

Aan deze praktische kwestie-De Bildt kunnen onze lezers, voor zoover ze dat noodig hebben, misschien gemakkelijker zich demonstreeren, welke bezwaren het leven in de Hervormde organisatie meebrengt, en welke moeilijkheden een oplossing buiten de Schrift om ondervindt, dan aan een afgetrokken betoog. We geven daarom Prof. Severij's woorden hier door.

„Niet altoos twisten.“

„Mijn Geest zal niet altoos twisten“, — ieder kent deze uitspraak van Genesis 6:3, naar onze Statenvertaling. Het is goed, te lezen, wat Prof. Aalders daar van schrijft in het „Leidersblad“:

Een eerste moeilijkheid zit hier in het woord „twisten“. Wat beteekent dit? De Kanteekenaars geven deze uitlegging: „mijn Geest zal niet langer met de hardnekkige menschen strijden door den mond van de overige vromen en met name van Noach“. Dan zou dus de bedoeling zijn, dat God de zondaars niet langer door de vromen zou laten vermanen. Maar indien dat de bedoeling ware, zou het door het spreken van een „twisten van Gods Geest“ toch wel wat vreemd zijn uitgedrukt. Bovendien is er in het voorafgaande van een dergelijk „vermaan“ niets vermeld, en daarom zou de interpretatie van „niet in eeuwigheid“ als „niet langer“ kwalijk in het verband passen. Ten slotte is er ook taalkundig eenig bezwaar tegen de vertaling van het Hebreeuwse woord door „twisten“. Er zijn nog twee andere vertalingen door de geleerden voorgesteld, n.l. „nederig“ of „onderworpen zijn“ en „blijven“. Van deze twee verdient de laatste wel de voorkeur, omdat die den besten zin geeft. De zin wordt dan: „mijn Geest zal niet altoos in den mensch blijven“, d.w.z.: Ik zal mijn Geest, die in mensch en dier optreedt als de levensgeest (vgl. Ps. 104:29,30), aan hen onttrekken, dus: Ik zal hun het leven benemen.

Prof. Aalders vertaalt het geheele vers als volgt:

„Toen zeide de Heere: mijn Geest zal niet voor altoos in den mensch blijven, nu zij zich misgaan; ze zijn vleesch en hun zullen nog honderd en twintig jaar resten“ (letterlijk: hun dagen zullen zijn honderd en twintig jaar).

Het vers wordt vaak geciteerd; het zal dus velen interesseren, dat de opvatting naar Prof. Aalders' meening anders zijn moet, dan doorgaans bij wie het citeren aanwezig is.

Over de „reuzen“.

Ook over Genesis 6:4 spreekt Prof. Aalders:

En nu komen we tot de „reuzen“ van Gen. 6:4. Zoals we reeds de vorige maal gezegd hebben, meenen de voorstanders van de engelen-huwelijken, dat deze „reuzen“ daaruit zijn voortgekomen. Maar het is niet juist, dat deze „reuzen“ te danken zijn aan de huwelijken, waarvan in Gen. 6:1 en 2 sprake is. Het staat ook niet in den tekst. Veel eer het tegendeel. Lezen we Gen. 6:4 maar eens goed. Wat staat er dan? „In die dagen waren er reuzen op de aarde“. Let wel, er staat dus niet, dat door de in vers 1 en 2 bedoelde huwelijken „reuzen“ op de aarde kwamen; neen, ze waren er toen al reeds. En „in die dagen“, waarop slaat deze tijdsbepaling? Natuurlijk op de dagen waarvan de gewijde Bijbelschrijver hier spreekt, de dagen, waarin de huwelijken van „Gods zonen“ en de „dochters der menschen“ tot stand kwamen, zooals er ook bij wordt gezegd. Want de drie woordjes „en ook daarna“ moet men beschouwen als een tusschen haakjes of gedachtenstreepjes geplaatste opmerking, waarin ons herinnerd wordt, dat er niet alleen toen „reuzen“ waren, maar ook nog later (men denke aan Schriftuurplaatsen als Num. 13:33; Deut. 1:28; 3:11; 1 Sam. 17:4; 2 Sam. 21:16-22; 1 Kron. 11:23; 20:4-8). We moeten dus den tekst aldus lezen: „in die dagen waren er reuzen op de aarde — en ook daarna — als Gods zonen tot de dochters der menschen ingegaan waren, en zich kinderen gewonnen hadden“. In die dagen dus, men lette hier wel op, toen de hierboven besproken huwelijken plaats vonden, waren er reuzen. Deze reuzen ontstonden dus niet ten gevolge van die huwelijken.

Na deze afwijzing van de onjuiste opvatting volgt thans de juiste:

We zullen ons wel niet vergissen wanneer we de mededeeling omtrent de „reuzen“ in dezen zin verstaan, dat het menschengeslacht in het tijdvak van den zondvloed algemeen zich door een veel grootere lichamelijke ontwikkeling onderscheidde. De Bijbelschrijver knoopt aan bij een herinnering aan de bijzondere grootte en lichaamskracht van de oudste menschen, die onder zijne tijdgenooten nog voortleefde. Men kan vermoeden, dat deze bijzondere lichamelijke ontwikkeling ook wel verband zal hebben gehouden met hun veel langeren levensduur.

De afvaardiging der ouderlingen.

Dr. Van Lonkhuyzen schrijft in „Geref. Kb. Schouwen-Duiveland en Tholen“:

Het agendum der Generale Synode bekijkende, trof het mij, dat ik onder de afgevaardigde ouderlingen niet één naam vond, niet enkel van de vele onder ons welbekende politieke mannen, of andere welbekende intellectuelen, maar niet één man met een

wetenschappelijke titel of die op finantiël of ander gebied als vooraanstaand onder ons volk algemeen bekend is. Noch onder de primi-afgevaardigden, noch onder de secundi. Geen meester in de rechten, geen doctor in de medicijnen, of in de letteren, of in een der andere wetenschappen. Geen vooraanstaand welbekend man. Ik ben nog maar weinige jaren terug en kan niet bogen de kerkelijke kaart van ons land tot in de finesses te kennen, maar zoover ik nagaan kan, behooren deze soort afgevaardigden zoo goed als allen tot wat men gemeenlijk noemt den middenstand.

Nu is het overbodig om te zeggen, dat het verre van mij is, daarop eenigen blaam te leggen of deze broeders op eenige manier te minachten. Integendeel, we zijn dankbaar, dat God onder boeren en middenstanders onderscheidene mannen geeft met bijzonder gezond en helder inzicht. Tot dien stand behoort ook wel de groote menigte van ons volk. Dus is het niet meer dan natuurlijk, dat hij ook rijkelijk ter Synode vertegenwoordigd is.

Maar ik vraag me toch af: Waar zijn de anderen? Die dan „intellectueelen“ of leiders genoemd worden? Die op politiek en wetenschappelijk en menig ander gebied als vooraanstaande en de leidlieden des volks geacht worden? Hebben ze het te druk? Maar hebben deze middenstanders dan niets te doen? En moet alles bij hen voorgaan voor den dienst der kerk en de verzorging harer belangen? Of zijn die intellectueelen geen ambtsdragers? En waarom niet?

Als ik de lijst der afgevaardigden naar de Fransche synoden in vorige eeuwen overzie, wat een mannen met titels, zelfs vele met adellijke titels, soms hooge. Ook wetenschappelijke mannen. Men krijgt den indruk: dat zijn de leidlieden van het volk.

Natuurlijk is het even ver van ons, als van Dr. Van Lonkhuyzen, ook maar iets af te doen van den grooten dank, dien ons volk verschuldigd is aan ouderlingen, die met soms ontzaglijke offers zich geven voor het werk. Dat echter de afvaardiging een trouw beeld is van het kerkelijk leven, zou niemand kunnen beweren. De oorzaken? M.i. zijn het er vele. Reeds de kerkeraden zelf geven — met name in de steden — geen trouw beeld van de gemeente; niet door hun schuld, maar doordat velen, die men met de leiding zou willen belasten, niet kunnen, soms den indruk geven, niet heelmaal te willen ook. Voorts: de afvaardiging naar de meerdere vergaderingen is altijd voor de stadsouderlingen een kwaad ding. Zij komen veel minder ter classis dan de collega's van het dorp, omdat hun kerkeraad veel grooter is. Of — want het geldt hier geen tegenstelling van stad-dorp — of ook: de door Dr. v. L. bedoelden kunnen geen heelen dag vrijmaken voor de classis. Gevolg: zij behooren niet tot dat eigen-aardige (trait d'union niet vergeten) „vergaderingstype“, dat zich in den loop der jaren begint te vertoonen bij bepaalde (overigens door natuurlijke bekwaamheid daartoe aangelegde) personen, die den vergaderingsstijl kennen en beheerschen, en haast vanzelf naar voren treden bij stemming voor afvaardiging. Bovendien beseffen velen niet altijd, wat er op het spel staat, hebben een afkeer van stemmen onder den indruk van bepaalde gezichtspunten (als h.v. een bepaald vraagstuk aan de orde komen moet, dat speciale voorlichting vraagt), en stemmen het eerst degenen, die ter vergadering zijn. Bij onze tegenwoordige vergaderingswijze zal, hoe grooter de kerken worden, des te meer de afvaardiging gebrekkig blijken in het met zorg kiezen van „rechte mannen“ voor een bepaalde „rechte plaats“.

Men kan dat rustig zeggen, zonder daarmee iets kwaads te spreken van wie wel gezonden worden. Zij hebben hun verdienste, geven hun offer. Maar het gaat nu niet over wie wel komen, maar over wie onder de ouderlingen (soms ook predikanten) nooit de kans krijgen, en toch iets goeds zouden kunnen doen. Hoe opener men deze dingen bespreekt, hoe beter het is, juist voor de rechte waardeering van wie naar den eenvoudigen loop der dingen zich geven aan den van hen gevraagden dienst der kerken.

De heer Bloem over „krank in den levenswortel“.

De H. Knoop schrijft in „Delfsh. Kb.“ nog iets over het referaat van den Chr. Geref. heer Bloem, wiens merkwaardige uitspraken reeds eerder hier ter sprake kwamen. We lezen:

Waarom aan de pers werd medegedeeld, dat de heer Bloem 12 en niet 13 stellingen verdedigd heeft, is mij een raadsel. Heeft men misschien een bepaalde reden gehad aan de pers niet alle stellingen mede te deelen, maar alleen wat in die pers de „belangrijkste“ genoemd werden? En zoo dit inderdaad het geval is, was die reden gelegen in de vrees, dat eigenlijk die stellingen het daglicht niet verdragen konden? Het heeft er wel den schijn van. Ik neem h.v. STELLING 7. Zij luidt: De afscheiding is door velen bestreden en veroordeeld. Dr. A. Kuyper Sr noemde haar duidelijk: „krank in den levenswortel“.

Het venijn zit hier in de staart. Want zooals het hier geformuleerd is, is het een LEUGEN. Men staat toch wel heel zwak als men zijn gescheiden-willen blijven van hen, die dezelfde belijdenis hebben en die op vereeniging telkens hebben aangedrongen, met wie men ook op grond van het Woord des Heeren een zijn moet, niet anders meer verdedigen kan dan met wat met de waarheid in strijd is. En dat is stelling 7. Zij is een pertinente onwaarheid.

Er volgt dan een verwijzing naar het prachtige artikel, dat Dr. Kraan over deze zaak in ons blad schreef (23 Juni j.l.).

voor enkele elijdenis der die woorden in zijn lezing Studenten- hij het wee o vele malen lie nog sprak e antinomist g geen wets- rden weder i blijven des- uwigheid ten

l te De Bildt 'oen predikte t allen onder een uit vrije oden kunnen God is, ons en doodstaat is tusschen aking in het rijn volk toe- t“, preeken-

rijn over de

denken, weet in hun aan- apronis van r richtingen om Dr de L. wijzen. Hoe afwijkingen op grond van lassicaal Be- chen leeraar

r richtingen ementen, die richting uit- handhaving naar de be- ts vinden in niet in een g wil geven n een kader

i het verder een com- en behoeven, e kerkeraden ing en ver- werd over Bildt zoo te rewscht is, ehoorde zich tratieve zor- ten aan de ok classicaal

et erotische le afgoderij vel degelijk e aanwezig en aange- probleem- zijn princi- spreekt van n de reime lemmerende stendenzen“

ellijk samen ividuali- nde „een- kenmerkt. ppen, welke brengt. Het emachtigd“. the analyse sexueele rijkheid. ntasie. De de theore- i manieren, dt deze in- d. Spranger ematik des sexueele dat zij niet oelsmomen- an worden. ik, dan kon een „scha- deze zaak n „edel on

n. Dit kan vroegtijdig lfbevelekking ualiteit. De rtherblijven, staan weder dan op het in verband slagen kun- OPPERS.

weljk“, pag. 112, 89.

Gereformeerde Kerken.

- a. 32 kerken brachten 46 beroepen uit, hiervan verkregen:
b. 19 predikanten 21, 20 kandidaten 25 beroepen. 17 predikanten ontvingen 1, 2 predikanten 2 beroepen, 16 kandidaten ontvingen 1, 3 kandidaten 2 beroepen en 1 kandidaat 3 beroepen.
c. 23 kerken brachten 1 beroep uit, w.o. 19 kerken bij de eerste poging hun werk bekroond zagen. 7 kerken brachten 2 beroepen uit, w.o. 4 kerken de tweede roeping zagen opgevolgd. 1 kerk bracht 4 beroepen uit en werd ten laatste verblijd. 1 kerk beriep 5 maal zonder haar vacatures vervuld te zien.
d. 5 predikanten en 19 kandidaten namen hun roeping aan.

Bijzonderheden:

- a. 2 dienstdoende predikanten ontvielen den kerken door den dood en 1 Hoogleeraar. 5 emeriti-predikanten overleden en 1 em.-Hoogleeraar.
b. 12 kandidaten deden hun intrede in de kerken.
c. 13 predikanten vroegen of verkregen emeritaat.
d. 21 predikanten namen van hun gemeente afscheid, w.o. 13 wegens emeritaat.
e. 6 kerken werden geïnstituëerd, terwijl 3 kerken een combinatie aangingen en 2 kerken kerkplitsing in overweging namen.
f. Tenslotte werden 22 tweetallen en 2 drietallen geformeerd.

„Geref. Kerken in Hersteld Verband“.

- a. 2 kerken brachten 3 beroepen uit, hiervan verkregen:
b. 1 predikant 1 en 1 predikant 2 beroepen.
c. 1 kerk bracht 1 beroep uit en 1 kerk 2 beroepen, die bij het tweede beroep verblijd werd.
d. 1 predikant nam zijn roeping aan.
Bijzonderheden: niets te vermelden.

Chr. Geref. Kerk.

- a. 12 kerken brachten 17 beroepen uit, hiervan verkregen:
b. 10 predikanten 1, 2 predikanten 2, en 1 predikant 3 beroepen.
c. 8 kerken brachten 1 beroep uit, w.o. 2 kerken de roeping zagen opgevolgd. 3 kerken beriepen 2 maal en 1 kerk driemaal zonder enig resultaat.
d. 2 predikanten namen hun roeping aan.

Bijzonderheden:

- a. 1 dienstdoende predikant overleed.
b. 1 kandidaat deed zijn intrede.
c. 3 predikanten namen hun roeping aan.

Geref. Gemeenten.

- a. 15 kerken brachten 18 beroepen uit, hiervan verkregen:
b. 6 predikanten 17 en 1 kandidaat 1 beroep. 2 predikanten ontvingen 1, 2 predikanten 2, 1 predikant 4 en 1 predikant 7 beroepen.

¹⁾ Een onzer lezers in zoo vriendelijk deze door hem zelf vervaardigde statistiek af te staan aan ons blad. Wij danken hem daarvoor zeer. — Red.

c. 12 kerken beriepen éénmaal, 3 kerken tweemaal.

Bijzonderheden: Een dienstdoende predikant overleed.

Ned. Hervormde Kerk.

- a. 124 kerken brachten 241 beroepen uit, hiervan verkregen:
b. 123 predikanten 192, 1 em.-predikant 1 en 23 kandidaten 48 beroepen. 85 predikanten ontvingen 1 beroep, 17 predikanten 2, 14 predikanten 3, 4 predikanten 4 en 3 predikanten 5 beroepen. 14 kandidaten ontvingen 1 beroep, 4 kandidaten 2, 2 kandidaten 3, 1 kandidaat 4, 1 kandidaat 6 en 1 kandidaat 10 beroepen. 1 emeritus-predikant ontving 1 beroep.
c. 53 kerken brachten 1 beroep uit, waarbij 37 kerken verblijd werden. 39 kerken beriepen tweemaal, w.o. 25 kerken de tweede roeping zagen opgevolgd. 22 kerken driemaal, w.o. 8 kerken met succes. 6 kerken viermaal, w.o. 1 kerk haar vacature vervuld zag. 4 kerken vijfmaal, w.o. 1 kerk met succes.
d. 49 predikanten, 1 emer.-predikant en 22 kandidaten namen hun roeping aan.

Bijzonderheden:

- a. 6 dienstdoende predikanten ontvielen den kerken door den dood. 12 emeriti-predikanten overleden.
b. 16 kandidaten en 1 emer.-predikant deden hun intrede.
c. 37 predikanten namen afscheid van hun gemeente, w.o. 5 wegens emeritaat.

Toelichting. De lezer kan zelf uit het voorgaande vergelijkingen maken, waarbij dan het volgende in 't oog zal springen. 1e. Dat het tot het verleden behoort, dat een predikant in de Geref. Kerken of een kandidaat 10 of meer beroepen ontvangt. Vervolgens dat het aantal emeritaatsaanvragen in dit eerste halve jaar vrij groot genoemd kan worden. Wellicht om aan de vele kandidaten eenigszins tegemoet te komen, waartegen overstaat dat 3 kerken (en in de toekomst nog meer?) zich combineerden, waardoor het aantal vacante kerken vermindert. Ten laatste zien wij bij de Geref. Kerken 22 twee- en 2 drietallen, hetgeen men bij de andere kerken niet aantreft.

Bij de „Geref. Kerken in Hersteld Verband“ staat het beroepingswerk vrijwel stil, terwijl bij de Chr. Geref. Kerk zich nog genoeg vacatures voordoen, maar de stroom van kandidaten seer gering is, evenzoo bij de Geref. Gemeenten. Ook bij de Geref. Gemeenten blijken nog voldoende vacante kerken te zijn. Merkwaardig is hier dat geen enkel predikant zijn roeping heeft opgevolgd. Door dat het aantal predikanten niet groot is, komt het voor dat het aantal van de op één predikant uitgebrachte beroepen groot is dan elders. 't Zelfde verschijnsel bij de Chr. Geref. Kerk.

Bij de Hervormde Kerk is het beroepingswerk nog in vollen gang. De cijfers spreken voor zich zelf. Trots de vele vacatures zien wij hier hetzelfde verschijnsel als bij de Geref. Kerken, dat het aantal kandidaten toeneemt, die slechts één beroep op zich zien uitgebracht.

Het is te begrijpen, dat bij een halfjaarlijkse statistiek nog niet zoo vele bijzonderheden zijn te vermelden. Een volledige statistiek hopen wij dan ook eind 1933 te kunnen geven.

Haarlem.

P. H.

Centraal Verband der Justus-Commissies.

Ingevolge het besluit onzer jongste conferentie en vooral met het oog op de komende September-maand, waarin colleges cursussen etc. opnieuw plegen aan te vangen en dan meermalen jeugdige personen zich naar de steden moeten begeven om daar huisvesting te zoeken en zich te oriënteren inzake het kerkelijk en verenigingsleven, publiceren wij heden de correspondentie-adressen der Justus-Commissies, welke zich bij ons verblijf hebben aangesloten.

Ouders en verzorgers van betrokkenen welken wij op zachtst tot de plaatselijke Justus-Commissie te wenden om informatie en eventuele bemiddeling, opdat zij zoo voor zich de meest mogelijke zekerheid verkrijgen, dat hun kind of pupil bevinden zal in Gereformeerde geestesfeer.

Ook alle andere opzichzelfstaande leden of doopleden, welke zich naar andere plaatsen begeven teneinde daar domicilie kiezen, roepen wij op gebruik te maken van de Justus-commissie ter plaatse, om zich te oriënteren inzake huisvesting, kerkelijk en verenigingsleven.

Tevens doen wij een dringend beroep op heeren redacteurs van plaatselijke kerkelijke bladen, deze publicatie te willen opnemen in hun blad, terwijl een woord van aanbeveling door ons wordt gewaardeerd.

Correspondentie-adressen der Justus-Commissie.

- Alkmaar: A. Roos, Tuindwarsstraat 15.
Almelo: Geref. Kerk, Hofkampstraat 47.
Amersfoort: S. Stap, St. v. d. Hagelaan 14.
Amsterdam-Centrum: J. H. Linschoten, Roelof Hartstraat.
Amsterdam-Zuid: P. Keulemans, D. de Langestraat 13.
Apeldoorn: J. Edaauw, Tepelenbergweg 16.
Arnhem: L. F. S. Toubert, Rijksweg 73.
Brussel: L. Zijlstra, d'Oultremontstraat 17, Jubelpark.
Bussum: G. Haffmans, Nassaulaan 24.
Delft: T. J. Zipp, Hugo de Grootstraat 194.
Dordrecht: A. Harkema, Wolwevershaven 12.
Enschede: J. J. Kuitert, Geraniumstraat 58.
Gorinchem: C. F. v. Mill, Nieuwe Hoven 29.
's-Gravenhage-Oost: J. Westerhout, Oranjeplein 25.
's-Gravenhage-West: D. Huinink, Copernicusstraat 96.
's-Gravenhage-Zuid: D. v. Heiningen, Wenckebachstraat.
Gouda: A. Kuizinga, Crabethpark 2.
Groningen: J. N. Spoelstra, Frieschestratweg 25a.
Den Helder: P. Kramer, v. Speykstraat 4.
Hilversum: J. D. Schuijers, Lorentzweg 94.
Huizen: J. v. Dijk, Hobbemastraat 2 (Leeuwarden).
Kampen: W. B. Kroeze, Geerstraat 4.
Leiden: J. W. v. Wijnen, Aloëlaan 42a.
Nijmegen: A. de Ridder, Tooropstraat 223.
Rotterdam-Centrum: H. A. Langkeek, Banierstraat 78a.
Rotterdam-Delfshaven: E. Berma, Schiedamschedweg 172.
Rotterdam-Feyenoord: L. v. d. Linden, Oranjeboomstraat 2.
Rotterdam-Katendrecht: B. v. Driel, Asterstraat 55b.
Rotterdam-Kralingen: D. F. A. den Boeft, Voorschoterlaan.
Schiedam: M. v. Apeldoorn, Hoogstraat 120.
Voorburg: H. Snijder, Westerlookade 18.
Zaandam: N. C. Waagmeester, Westzijde 348.
Zutphen: J. A. Surink, Zuiderhaven 1.

Medew.
Grosh.
Dr. J.
Thijs,

Stukke

Dr. C. TA

INHOUD:
Kerkelijk
onderzoek
de Genera-
lisme. —
Perschoo

Fun

Psalm
een morg-
Het blij-
begonnen,
een bange
David v-
vlucht als
salom.

Honend
heil bij G-
En van
tegenpartij
Maar, d-
gezalde J-
naam, die
zijn God-
mij! Op u
getrouwen
geen troos-
Veeleer
nog zwaa-
Zij zien
De gro-
voor de-
bij den s-
geloof, he-
den, inge-
Groot-
metterda-
En klei-
die het b-
Velen l-
over de-
doen zien
Vanwa-
Acht z-
En, dan
Zij von-
Acht W-
wachte,
En ook
Wie, wie
Naar a-
is niet ge-
En zoo-
in het a-
Waar
vierde, h-
— daar a-
simisme,
wachting-
Acht d-
voel, dat
dooft: er
meer goe-
machten.

Tegene-
overmoed
David zi-
Tot zij
het licht
Gelijk
bangst g-
zijn G-
Hier a-
schijn ov-
zalig W-

Heden verscheen:

MARKUS

DE NEEF VAN BARNABAS

DOOR

Prof. Dr. A. VAN VELDHOVEN

Prijs f 2.25 - Geb. f 3.-

Een boek in denzelfden geest als het vroeger verschenen „Lukas de medicijnmeester“ van dezen auteur. In „Markus“ geeft de schrijver een werk op het gebied van Bijbelstudie, dat geheel eenig is in zijn soort. Frissche en originele gedachten. 't Boek geeft ongekende perspectieven in de H. Schrift. Dit is een werk, waarvan ieder genieten kan.

IN ELKEN BOEKHANDEL
J. H. KOK - KAMPEN

VERSCHEEN BIJ DRUKKERIJ EDECEA TE HOORN:

HET RELIGIEUS SOCIALISME IN NEDERLAND

DOOR C. A. VREUGDENHIL

Geref. Pred. te Oud-Vossemeer

Een populair geschreven brochure, welke achtereenvolgens behandelt:

1. Het ontstaan van het religieus socialisme.
2. De drie groepeerings in het religieus socialisme.
3. Wezen en streven van het religieus socialisme.
4. De religie van het religieus socialisme.
5. De invloed van het religieus socialisme.
6. Onze houding tegenover het religieus socialisme.

40 pagina's 8° royaal

PRIJS 30 CENT

Toezending uitsluitend na ontvangst der gelden in postzegels, per postwissel, of per giro (No. 32404)

„De Reformatie“ is door zijn groote oplage HET blad voor FAMILIE-ADVERTENTIËN. Onze Geref. kringen gelieven daarmede te rekenen.

Heden verscheen:

T E U N VONDERMAN

DOOR

N. W. v. DIEMEN DE JEL

Met teekeningen van Henk Poeder

Prijs f 1.75 - Geb. f 2.50

De bekende schrijver geeft hier een nieuw boek voor jongens, smakelijk en boeiend geschreven. Dit is nu eens een ideaal jongensboek: een fijn verhaal dat de jongens zullen verslinden, en waar tevens opvoedende kracht van uitgaat. Dit boek helpt karakters vormen. Geeft uw kinderen dit prachtverhaal in handen.

IN ELKEN BOEKHANDEL
J. H. KOK - KAMPEN

GROEN

ELOUT

MACKAY

KUYPER

LOHMAN

DE VISSER

Van bovenstaande pleitbezorgers van het Christelijk Onderwijs lieten wij GROOTE PORTRETTEN vervaardigen in koper-diepdruk. De prijs van dit zestal portretten in hiet (buitenmaat 37 x 46 c.M.), verpakt in kist, bedraagt f 30.— inclusief emballage. — Bestellingen kunnen onmiddellijk worden uitgevoerd.

GOES.

OOSTERBAAN & LE COINTRE.

INSLAAN

MEERMALEN BEKROOND MET EERSTE EN EERE-PRIJZEN

MOET UW RECLAME-DRUKWERK

WORDT ER WEL ALLE ZORG BESTEED AAN UW DRUKWERK

AARZEL NIET EEN VAN ONS TONTBIEDEN. HET VERPLICHT TOT NIETS EN HET RESULTAAT VOOR UW ZAAK ZAL VERRASSEND ZIJN.

OOSTERBAAN & LE COINTRE

LANGE VORSTSTRAAT — GOES

Dr H. COLIJN

EEN LEVENSBELD

DOOR Dr J. C. RULLMANN

Bij ons is de tekening opgesteld op bovenstaand werk, dat half September zal verschijnen. De inhoud bestaat uit 4 hoofdstukken en wel:

- I. AFKOMST, JEUGD EN OPLEIDING. — 1. Het geslacht Colijn; 2. De Brabantse tak; 3. Kolonisten-familie; 4. Te Utwijk op school; 5. Kweekeling tegen wil en dank; 6. Militair; 7. Met verlof.
- II. IN NEDERLANDSCH-INDIË. — 1. Krijgstochten; 2. Rechtspraak; 3. Adjutant van Van Heutz; 4. Door de buitenbezittingen; 5. Het Indische Staatsverband; 6. De Zending en de Buiten-Bezittingen; 7. Reis naar Indië.
- III. IN NEDERLAND. — 1. Koloniale Candidatuur; 2. Bewindsman; 3. Mobiliteit; 4. Aan de Bataafse; 5. Overkomst uit Londen; 6. Belofte aan Kuyper; 7. Het Kuyperhuis; 8. Partijleider; 9. Deputatenreden; 10. Hoofddirecteur; 11. Veiligheids van den gulden; 12. Eeredoctor; 13. St. Vitusdans; 14. „The coming man“; 15. Vierhoeksprogram; 16. Lastercampagne; 17. De dag van Colijn; 18. Crisiskabinet.
- IV. IN HET BUITENLAND. — 1. Over den Volkerenkrijg; 2. Uit het land van de Draak; 3. De Volkenbond; 4. Economische conferenties; 5. Bijbel op werkdagen; 6. Wereldreputatie.

27 waardevolle illustraties zullen den tekst opvlusteren. Elk meelevend mensch, die dit werk in bezit willen hebben. Verzekert U het dadelijk bij uitkomst in bezit krijgen door onderstaand bijlet in te vullen en ons toe te zenden.

De Firma OOSTERBAAN & LE COINTRE te Goes gelieve dadelijk na ver- schijnen te zenden 1 ex. Dr H. COLIJN, Een levensbeeld, door Dr. J. C. Rullmann ingenaaid - f 1.90 (doorhalen wat niet verlangd wordt).

in franien band f 2.50

Naam: _____

Adres: _____

HILVERSUM

Rookt U een flane Sigaar?
Of prefereert U een pijp?
Dan kunt U terecht bij

SIGAREN MAGAZIJN
„THE OLDSMOKER“
KERKSTRAAT 8 - HILVERSUM

Chr. Muziektijdschrift „De Harp“

met maandelijksche Muziekbijlage

f 1.50 per Jaar

onder redactie van F. PIJLMAN

Neemt proef met een abonnement en U zult algeheelte voldoening smaken.

Administratie-Adres: Plancliusstraat 65 - Amsterdam